

Øsofagus - Manometrimåling

D53178

Utgave:
1.01

Gjelder fra:
28.07.2025

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Øsofagusmanometri er en undersøkelse av spiserørets motilitet, der man måler det intraluminal trykket på ulike nivåer i spiserøret mens pasienten svelger en munnfull vann. Ved å se på hvordan trykket på de ulike nivåene endres over tid, kan man få et bilde av hvordan den peristaltiske bølgen beveger seg nedover spiserøret. På denne måten kan man undersøke om den nevromuskulære aktiviteten i spiserøret fungerer som den skal.

Ansvar/målgruppe

Lege og sykepleier på gastrolab

Handling

Utstyr

- Manometri kateter
- Pappkrus
- Sugerør
- Xylocain gel 2%
- Papirteip
- Kompresser
- 10 ml sprøyte
- 2,5 ml sprøyte
- Ca 200 ml Nacl 0,9mg/ml
- Evt: bolle til vannbad ved vannkalibrering
- Tristel Wipes (1-2-3)

Kalibrering

- Skru på harddisk
- Manometrisonden plasseres i kalibreringskammeret på høyre side av bordet. Skru skruen løs igjen, ca 3-4 cm over kalibreringsmerket på sonden
- Koble så den grønne, blå og rød kabelen i tilsvarende kontakter på de to blå maskinene, Manoscan 2 og Manoscan 360. NB!!! DETTE MÅ GJØRES FØR MASKINEN SKRUES PÅ.
- Skru på de to maskinene ved hjelp av brytere på venstre side
- Åpne programmet via ikonet, Manoscan ESO-2,1
- Velg riktig sondenummer. Dette finnes på sonden nær kontakten.
- Ruten «**Attention**» kommer for å velge impedance. Velg ALLTID «**Yes**». Se etter at man nå har to søyler til venstre på skjermen. En rosa og en med flere farger.

- Hvis det har gått mer enn 5 dager siden forrige vannkalibrering får man nå opp nok en «**attention**» rute. Da må man gjøre det, men først etter vanlig kalibrering. Se punkt lenger ned.
- Trykk «start» for å fylle inn pasient data. Alt merket med * må fylles ut. Prosedyre: velg **HRZM**. Trykk **OK**.
- Trykk «**next**» for å kalibrere sonden. Ruten merket- **Calibrate**- kommer opp. Trykk start. Trykk **OK** når det kommer frem. I ruten med probenummer skal det nå stå- **calibratet**- med grønt.
- **Vannkalibrering:** Etter vanlig kalibrering er utført (se punktene over). Trykk på **-Calibration-** Velg «**utilities**» og deretter «**Calibrate in vivo**». Følg anvisningene som kommer opp på skjermen. «**Calibrate in vivo**» ruten kommer opp. Trykk **next**. Bland 3-4 cm lunket vann i baljen som ligger i skuffen under bordet. Bruk et termometer for å få rett temp på vannet, det skal være mellom 36-38°C. Legg sonden flatt på bordet, på en kladd. Følg anvisningen på skjermen og legg sonden i vannet og trykk «**Next**» innen 15 sekunder. La sonden ligge i ro. Trykk «**Finish**» når det kommer frem, og deretter OK. Plasser sonden i kalibreringskammeret. Sondene må nå kalibreres på nytt, trykk derfor på «**calibrate**» trykk «**Start**» og deretter OK.
- Nullstill. Trykk **ALT+Z** på tastaturet. Dette kan godt gjøres flere ganger, viktigst er rett før sonden skal legges ned. Utstyret er nå klart.
- Legg så ned sonden, se [prosedyre](#). I samråd med legen finner man rett plassering av sonden. Fest deretter sonden lett til pasientens kinn med papirteip.

Gjennomføring

- Pasienten møter fastende
- Gjennomfør måling mens pasienten er i ro. Pasienten skal sitte uten å svelge, krampe, snakke eller lignende i ca 30 sekunder.
- På legens instruksjoner skal pasienten få ca 10 ml 0,9mg/ml NaCl inn i munnen for deretter å svelge da legen sier svelg. Denne prosedyren repeteres til man har fått 10 svelg som kan brukes i analysen.
- Når undersøkelsen er ferdig. Trekk sonden opp i et jevnt drag og hold den loddrett, uten å berøre den, til legen har avsluttet undersøkelsen.
- Av og til skal pasientene ha 24t pH-registrering samtidig. Se da egen [prosedyre](#) for dette.

Rengjøring av utstyr

- Finn frem Tristel Wipes. Rengjør sonden i rett rekkefølge som anvist på pakken.

Referanser

[SI/17.34-01](#)

[MED/17.09.01-05](#)

[Nasogastrisk ernæringssonde: nedlegging](#)

[Pasientkartlegging - Manometri og 24-timers pH-registrering. Gastrolab. Elverum](#)